

ხბოს მოგება

მეცხოველეობის შესახებ
 ნაწილი III.04

მშობიარობა = გადამწყვეტი მომენტი

- ფურისთვის
- ხბოსთვის
- ფერმერისთვის

მშობიარობა = გადამწყვეტი მომენტი

- ფურისთვის
  - ლაქტაციის დაწყებისთვის ხელსაყრელი მდგომარეობა

- ხბოსთვის
  - ცოცხალი და ჯანმრთელი

- ფერმერისთვის
  - რძის/ხორცის გამოყენების ეკონომია

სათანადოდ მომზადება : სად ?

- იდეალური გადაწყვეტილება =
სამშობიარო ბოქსი
- დანარჩენ ჯოგთან ვიზუალური
კონტაქტის ქონა (რათა ფური
მშვიდად იყოს)
- საფიქსაციო დაზგა, აღჭურვილობა,
რომელიც გამოიყენება სამეანო
ჩარევების დროს

სათანადოდ მომზადება : სად ?

• იდეალური გადაწყვეტილება = სამშობიარო ბოქსი

- ყოველი მშობიარობის შემდგომ დასუფთავება
- სისუფთავის შენარჩუნება

ფურისა და ხბოს ჰიგიენა

- საკმარისად დაფარული სუფთა ჩალით/თივით/საფენით
→ მშობიარესათვის კომფორტის შექმნა და ტრავმების პრევენცია

სათანადოდ მომზადება : სად ?

- მინდორში → დამოკიდებულია ამინდზე
  - მაგრამ, აუცილებელია მარტივად შევძლოთ მდედრის დაჭერა საჭიროების შემთხვევაში

P. Pulvery BTIA-ის ფოტოები

სათანადოდ მომზადება : სად ?

- ჩალით დაფარულ ადგილას, დიახ, მაგრამ...
  - რთულად საკონტროლებელი ჰიგიენა
  - მშობიარეს სიმშვიდე

- დაბმული → ეს ნაკლებად კარგი გადაწყვეტილებაა...
  - ფური არ არის თავისუფალი თავის მოძრაობებში, შესაბამისად ნაკლებად კომფორტულად გრძნობს თავს მშობიარობისას
  - მშობიარობის ხანგრძლივობა გაიზრდება...

- სადგომ კაბინაში → არა!

მოვემზადოთ სათანადოდ: რა იგულისხმობს

- საჭირო აღჭურვილობა:
  - ხელთათმანები გასასინჯად
  - საპონი, ჩაის ან ქაღალდის ტილოები
  - სადეზინფექციო სითხე
  - საპოხი გელი
  - ახალშობილი ხბოს სარეანიმაციოდ აუცილებელი მედიკამენტები
    - კარდიო-რესპირატორული ანალეპტიკები, რესპირაციული სტიმულატორები

მოვეზადოთ სათანადოდ: რა იგულისხმება?

- საჭირო აღჭურვილობა:
  - განსხვავებული ფერის თასები ჩლიქებისა და თავისთვის
  - ხის ჯოხები საყრდენად
  - ფურის ჯიშს მორგებული მაშები
    - როგორც ყველა ხელსაწყოებისთვის → საჭიროა მათი გამოყენების ცოდნა და გამოცდილება
    - ბაზარზე არსებობს განსხვავებული მოდელები

→ აღნიშნული აღჭურვილობები
უნდა იყოს სუფთა, მოწესრიგებული
და მარტივად ხელმისაწვდომი

ჩავერიოთ გონივრულად !

- თუ მშობიარობა მიმდინარეობს ნორმის ფარგლებში, მაშინ საკმარისია მხოლოდ ყურადღებით დაკვირვება
- ნებისმიერი გაუმართლებელი ჩარევა - მსუბუქიც კი - ხელს უწყობს მშობიარობის შემდგომ გართულებებს და ხელის უშლის ფურის შემდგომ ნაყოფიერებას.

ჩავერიოთ გონივრულად !

- თუ ნაყოფის გამოძევება არ მოხდება წყლის მეორე ჯიბის გასკდომიდან 3 საათის განმავლობაში, საჭიროა
→ არსებითი ჩარევა

- ხელების კარგად დაბანა და ხელთათმანის გამოყენება
- უშუალოდ ვულვის და ვულვის გარშემო ზონის გასუფთავება წყლითა და საპნით, გაშრობა და დეზინფიცირება

 ჰიგიენა

- გენიტალური არეს გაპოხვა

 სირბილე

ჩავერიოთ გონივრულად !

- ვაგინალური გამოკვლევა საჭიროა იმისთვის, რომ დადგინდეს, შესაძლებელია თუ არა ბუნებრივი გზით მშობიარობა
  - განსაზღვრეთ ხბოს:
    - არსებობა
    - პოზიცია
    - ზომა
 თუ შეესაბამება დედის მენჯის ზომებს
  - განსაზღვრეთ ტყუპების არსებობის საკითხი

ჩავერიოთ გონივრულად !

- თანმიმდევრულად უნდა შეფასდეს :
  - ვაგინალური გასავლის გაუვალობა (დაჭიმულობა, ლაგამი, შესიება)
  - ყელის გახსნა
  - ხბოს არსებობა
    - წინა ნაწილი = წინა ჩლიქი მიბმულია მუხლზე
    - უკანა ნაწილი = უკანა ჩლიქი მიბმულია კოჭის სახსარზე
→ უკანა ნაწილით ხბოს არსებობა ყოველთვის უფრო დელიკატური საკითხია (არის ხბოს დახრჩობის საშიშროება... შესაძლოა დალიოს წყლის ბუშტში არსებული სითხე)

ჩავერიოთ გონივრულად !

- პოზიცია: ნორმალური/არანორმალური
  - ცუდ პიზიციაში მყოფი ხბო აუცილებლად უნდა გასწორდეს მშობიარობამდე

- ზომა
  - გაჭიმვაზე შემოწმება = თითო ადამიანი თითო ჩლიქის გამოსატანად ახერხებს 2 ჩლიქის გამოტანას გარეთ (არ არის გაჭედილი და თავისუფლად გამოდის)

 თუ არსებობს ანომალია: ვეტერინარის ჩარევა

ჩავერიოთ გონივრულად !

- მშობიარობა საჭიროებს ცოდნას და არა იმპროვიზაციას!
- გამოცდილება მოდის პრაქტიკასთან ერთად
  - ყველაზე მნიშვნელოვანია ვიცოდეთ საკუთარი შესაძლებლობების ლიმიტები და შესაბამისად მოვიხმოთ ვეტერინარი, რათა ჩარევა მოხდეს გონივრულად და მართებულად

→ ეჭვის ქონა ყოველთვის უნდა იყოს ფურისა და ხბოს სასარგებლოდ

არ უნდა ვიჩქაროთ ხბოებთან და არ არის საჭირო მოცდა-დაკვირვების რეჟიმში ყოფნა მეორედ მშობიარე ფურებთან!

ახალშობილი ხბოს მოვლა

- დაბადებისთანავე დარწმუნდით, რომ ხბო სუნთქვს კარგად
- უნდა გაიწმინდოს სასუნთქი გზები ლორწოსა და სანაყოფე სითხეებისგან
  - 1 წუთის განმავლობაში დაკიდეთ ხბო უკანა ფეხებით
- მოახდინეთ სუნთქვის დაწყების სტიმულირება
- ფრთხილად მოახდინეთ ჭიკლარის დეზინფექცია
- დარწმუნდით რომ მოხდა ხსენის სწორი მიღება
  - 2 ლიტრი დაბადებიდან 6 საათის განმავლობაში
  - საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენეთ გაყინული ხსენი (ფრთხილი გალღობა მარინადში - მარილიან წყალში)